

VÁROSÖKOLOGIA

MIÉRT ÉRDEMES A KEHOP-1.2.1. HELYI KLÍMASTRATÉGIÁK KIDOLGOZÁSA, VALAMINT A KLÍMATUDATOSSÁGOT ERŐSÍTŐ SZEMLELETFORMÁLÁS PÁLYÁZATON INDULNI?

1. AZ EU EGYRE AMBICIÓZUSABB CÉLOKAT TŰZ KI A KIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉSRE VONATKOZÓAN, AMELYNEK ELÉRÉSÉHEZ EGYRE TÖBB FORRÁST BOCSÁT A KLÍMAVÁLTOZÁSSAL KAPCSOLATOS BERUHÁZÁSOK, KUTATÁSOK, SZEMLELETFORMÁLÁSI TEVÉKENYSÉGEK MEGVALÓSÍTÁSÁRA. NEM CSAK AZ EU, HANEM HAZÁNK IS, LD. OTTHON MELEGE PROGRAM!

E TENDENCIA MINDEN BIZONNYAL FOLYTATÓDNI FOG, ENNEK MEGFELELŐEN A 2020 UTÁNI UNIÓS ÉS HAZAI TÁMOGATÁSI RENDSZERBEN VÁRHATÓAN ELŐNYT ÉLVEZHETNEK AZOK TELEPÜLÉSEK, AMELYEK MÁR KONKRÉT ELKÉPZELÉSEKKEL RENDELKEZNEK A SAJÁT TERÜLETÜKÖN MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT KLÍMAVÁLTOZÁSSAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEKRŐL: **PLUSZ PONT JÁR HAT AZ ADOTT PÁLYÁZATON (ÖNKORMÁNYZATI-, CIVIL-, MAGÁN- ÉS VÁLLALKOZÓI SZFÉRA SZÁMÁRA EGYARÁNT)!**

2. ÖNERŐ NÉLKÜLI PÁLYÁZAT, VALAMINT PROGRAMSOROZAT MEGVALÓSÍTHATÓ A PÁLYÁZATBAN, AMELY HELYI RENDEZVÉNYEKKEK ÖSSZEKÖTHETŐ.

3. MAXIMÁLIS PÁLYÁZATI PONTSZÁM ÉRHEŐ EL A VÁROSÖKOLOGIA BT. SZAKÉRTŐIVEL, MIVEL TÖBB MINT 5 ÉVES RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALATTAL RENDELKEZŐ SZAKEMBEREK KERÜLNEK BEVONÁSRA: A KLÍMASTRATÉGIA KÉSZÍTÉSI ÚTMUTATÓ SZERZŐI ÉS A KLÍMABARÁT TELEPÜLÉSEK SZÖVETSÉGE SZAKÉRTŐI, DR. CZIRA TAMÁS ÉS DOBOZI ESZTER KLÍMASZAKÉRTŐK, VALAMINT KOLLÉGÁIK.

4. A PÁLYÁZATKÉSZÍTÉS DÍJA, ÉS A PROJEKT SZAKMAI ELŐKÉSZÍTÉSE BEÉPÍTHETŐ ÉS ELSZÁMOLHATÓ A PÁLYÁZATBAN. A PROJEKT ELŐKÉSZÍTÉSE SORÁN FELMERÜLŐ KÖLTSÉGEKBEN KOCKÁZATOT VÁLLALUNK!

5. BERUHÁZÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖLTSÉGEK ELSZÁMOLHATÓAK, ISMERETTERJESZTŐ BEMUTATÓHELY KIALAKÍTÁSA SORÁN (MAX. 20%)!:

- ESZKÖZBESZERZÉS KÖLTSÉGEI, KIVÉVE HASZNÁLT ESZKÖZ BESZERZÉSE
- IMMATERIÁLIS JAVAK BESZERZÉSÉNEK KÖLTSÉGE
- VAGYONI ÉRTÉKŰ JOG BEKERÜLÉSI ÉRTÉKE
- SZOFTVER BEKERÜLÉSI ÉRTÉKE
- EGYÉB SZELLEMI TERMÉK BEKERÜLÉSI ÉRTÉKE

VÁROSÖKOLOGIA

KEHOP-1.2.1. PÁLYÁZATI FELHÍVÁS:

HELYI KLÍMASTRATÉGIÁK KIDOLGOZÁSA, VALAMINT A KLÍMATUDATOSSÁGOT ERŐSÍTŐ SZEMLELETFORMÁLÁS

A) Pályázhatnak:

- Önkormányzatok egyedül, vagy civil szervezetekkel konzorciumban (max. két konz. partner)
- a Klímabarát Települések Szövetsége által összeállított módszertani útmutató alapján kell kidolgozni a klímastratégiákat.

B) Támogatható tevékenységek:

1. Projektelőkészítés (projektköltség max. 7 %-a)

- projekt megalapozó tanulmány;
- Előkészítéshez kapcsolódó egyéb szakértői tanácsadás (pl. pályázatírás)

2. Közbeszerzés (projektköltség 1%-a)

3. Helyi klímastratégia kidolgozása

megj.: 5000 fő népességszám felett kötelező, az alatt opcionális

4. Szemléletformálási tevékenységek előkészítése és megvalósítása:

- települési interaktív tematikus szemléletformálási programsorozatok, települési figyelemfelhívó akciók;
- tájékoztató előadások/workshopok/fórumok a projektben érintett intézmények munkavállalói számára;
- szakirányú térségi és helyi tanulmányi versenyek, szakkörök, tanulmányi kirándulások, szakmai tanulmányutak, kreatív és játékos gyerekfoglalkozások;
- demonstrációs elemeket tartalmazó ismeretterjesztő bemutatóhely kialakítása;
- médiakampányok, kiadványok, a projektgazda honlapján aloldal létrehozása.

megj.: település lakosságának min. 5%-át aktívan el kell érni e tevékenységek révén

C) Támogatási összeg:

5-20 millió Ft (célszerű a maximum pályázati összegre pályázni, mert a keret rendelkezésre áll)

Az elszámolható költségek szempontjából az **alábbi korlátozó tényezők** jelentkeznek:

- 1. Projektelőkészítés:** max. projektköltség 7 %-a
- 2. Közbeszerzés:** max. projektköltség 1%-a
- 3. Projektmenedzsment:** max. projektköltség 2,5%-a
- 4. Helyi klímastratégia:** 50.000 főnél népesebb településeken max. bruttó 3 millió Ft
50.000 fő alatti településeken: max. bruttó 2 millió Ft
- 5. Szemléletformálás:** aktív elérés: max. 4500 Ft/fő
passzív elérés: max. 500 Ft/fő
kiadványok (terjesztéssel együtt): max. projektköltség 10%-a
médiakampány: max. projektköltség 20%-a
bemutatóhely kialakítása: max. projektköltség 20%-a

Finanszírozás formája: utófinanszírozás, de **önkormányzatoknak 100% előleg nyújtható**, és a támogatásintenzitás is 100%!

D) Ütemezés:

Pályázati felhívás megjelenése:

2018. február 9.

Pályázat benyújtása:

2018. április 1-től

(Ez alatt el kell készíteni a pályázati dokumentációt, ha szükséges, a konzorciumi megállapodást, és a képviselőtestületnek hozzá kell járulni a beadáshoz!)

VÁROSÖKOLOGIA

Benyújtás határideje:

MJV-k + fővárosi kerületek: 2018. május 1.

valamennyi önkormányzat: 2018. június 1.

Bírálat:

egyszerűsített eljárásrend

Projektmegvalósítás időtartama:

24 hónap

A VÁROSÖKOLOGIA BT. KÜLSŐ SZAKÉRTŐINEK SZAKMAI TAPASZTALATAI KLÍMASTRATÉGIÁK KIDOLGOZÁSA ÉS KAPCSOLÓDÓ SZEMLÉLETFORMÁLÁS TERÉN

A szakmai csapat tagjai összességében az alábbi tapasztalatokkal bírnak a klímastratégiák kidolgozása és a kapcsolódó szemléletformálási tevékenységek terén az elmúlt 3 évben.

A) Aktív részvétel a KEHOP 1.2.1. felhívás keretében alkalmazandó, klímastratégiák készítésére vonatkozó Módszertani Útmutató kidolgozásában

A Klímabarát Települések Szövetségének szakértőiként **aktív részvétel** a KEHOP 1.2.1. felhívás alatt készülő **települési klímastratégiák kidolgozása során kötelezően alkalmazandó módszertan kialakításában, gyakorlati tesztelésében és véglegesítésében.**

B) Megyei klímastratégiák kidolgozása:

- Bács-Kiskun megye;
- Zala megye.

C) Mintajellegű települési mintastratégiák kidolgozásának koordinációja

KEHOP-1.2.0-15-2016-00001 azonosítószámú projekt keretében kidolgozott **mintajellegű települési mintastratégiák kidolgozásának szakmai és operatív koordinációja**, a folyamat és az elkészült klímastratégiák minőségbiztosítása a következő településekre vonatkozóan:

- Budapest I. kerület;
- Gyenesdiás;
- Hosszúhetény;
- Tápióbicske-Tápiószentmárton településeggyüttes;
- Vecsés.

D) Szemléletformálási tevékenységek szakmai megalapozása

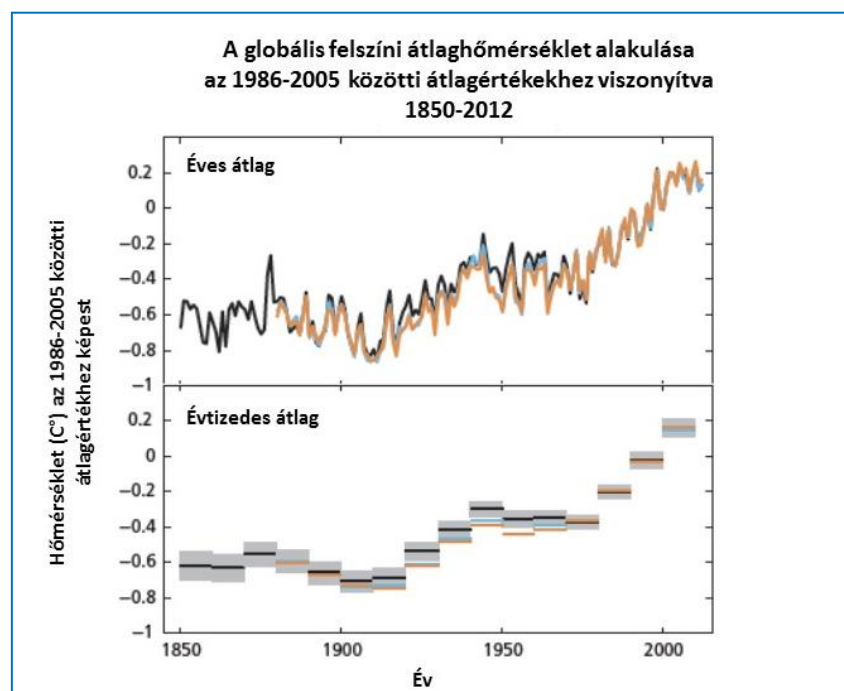
Klímastratégiák kidolgozásához kapcsolódó **szemléletformálási tevékenységek szakmai és koncepcionális megalapozása, szakmai anyagok kidolgozása**, különös tekintettel az alábbiakra:

- Lakossági kérdőív („klímatoró”) összeállítása;
- Helyi rendezvényeken felállítható interaktív klímasátor: háttérüzenet megfogalmazása; ajándékotletek;
- Iskolások számára szervezett komplex, interaktív szemléletformálási programok szakmai tartalmának kidolgozása;
- Iskolások számára szervezett napközis klímatabor szakmai tartalmának kidolgozása;
- Workshopok és konferenciák tematikájának összeállítása, moderálása, előadások megtartása;
- Rajz és fotópályázat szakmai koncepciójának kialakítása;
- Rádió/TV spotok szakmai koncepciójának, tartalmának kidolgozása;
- Rövidfilm: forgatókönyv elkészítése;
- Szakcikk összeállítása helyi újságokba;
- Brossúrák, kiadványok szakmai tartalmának kidolgozása.

Milyen feladatai fakadnak a településeknek az éghajlatváltozásból?

Az éghajlat változása egy mindannyiunk számára érzékelhető, ugyanakkor mérésekkel is egyértelműen alátámasztott folyamat, amelynek előidézésben széleskörű tudományos egyetértés alapján az emberi tevékenységek játsszák a fő szerepet. Mindenekelőtt a fosszilis energiahordozók elégetése, a nagyüzemi mezőgazdaság térhódítása, a nem megfelelő hulladékgazdálkodási gyakorlat elterjedése, továbbá egyes ipari termelési folyamatok eredményeként az ipari forradalmat megelőző időszakhoz képest közel másfélszeresére emelkedett a legnagyobb mennyiségben jelen lévő üvegházhatású gáz, a szén-dioxid légköri koncentrációja. Egyes egyéb üvegházhatású gázok – így pl. a szén-dioxidénál nagyságrendekkel erősebb felmelegítő hatású metán – légköri koncentrációja ugyanakkor még ennél is nagyobb mértékben, több, mint kétszeresére emelkedett az elmúlt 200 év során.

Forrás: IPCC, Climate Change, 2014, Synthesis Report

A Föld éghajlata mindezzel párhuzamosan melegedő tendenciát mutat, a globális felszíni átlaghőmérséklet 1885 és 2012 között 0,85 °C-kal emelkedett. Lényeges szempont, hogy a légkör felmelegedésének üteme nem egyenletesen alakul bolygónkon, Magyarországon pl. a múlt század eleje óta tapasztalt 1,3 °C-os országos mértékű emelkedés meghaladja a globális változás mértékét. Az éghajlatváltozás számos közvetlen és közvetett hatással jár, amelyek jellege és mértéke – részben az éghajlati jellemzők eltérő alakulásának, részben a hatásviselő felek eltérő érzékenységeinek és alkalmazkodóképességének, összességében sérülékenységeinek következtében – nagy területi eltéréseket mutat még egy Magyarország méretű területen is.

A települések feladatai a fentiek tükrében adóttak: méréselni kell az üvegházhatású gázok kibocsátását, alkalmazkodni kell az éghajlatváltozás helyben jelentkező hatásaihoz és mindezek érdekében meg kell szólítani és cselekvésre sarkallni a településen élőket, valamint az itt működő vállalatokat és intézményeket, hogy közös erőfeszítéssel sikerrel birkózhasson meg településünk a következő évtizedek éghajlatváltozásból fakadó kihívásaival.

Mennyiben tud hozzájárulni a helyi klímavédelmi megoldásokhoz egy települési klímastratégia?

1. Az éghajlatváltozás hatásai térségenként jelentős eltéréseket mutatnak. Egy település klímaalkalmazkodással kapcsolatos erőfeszítései ugyanakkor csak akkor térülhetnek meg, ha a valódi veszélyekre irányulnak. A klímastratégiák kidolgozásának kezdő lépése minden esetben a helyben releváns problémák és kihívások azonosítása. Egy jól megalapozott klímastratégiai helyzetértékelés hozzájárul a település klímavédelmi adottságainak megismeréséhez, ami garanciát jelent arra, hogy a települések erőfeszítései csak a klímaváltozás számukra valóban releváns hatásmechanizmusaira és következményeire irányuljanak, továbbá elősegíti a feladatok hatékony prioritizálását is, ami összességében a rendelkezésre álló források hatékony felhasználásához vezet.
2. Az éghajlatváltozás mérséklésére és ahhoz való alkalmazkodásra irányuló erőfeszítések számos – egyes részkérdésekben akár ellenérdekelt – helyi szereplő összefogását igényelik. A köztük szükségszerűen kialakítandó konszenzus megteremtése éppen ezért hosszú időbe telik és csak hatékony egyeztetési technikák alkalmazásával érhető el. A stratégiaalkotás folyamata ugyanakkor képes megfelelő mederbe terelni a tárgyalásokat. Ennek előfeltétele, hogy a stratégiaalkotás lépései megfelelő sorrendben kövessék egymást, hogy ezáltal egymásra épülhessenek, pl. a már minden érdekelt által jóváhagyott helyzetelemzésre épüljön a célrendszer kitűzése, és ez utóbbira a szükséges intézkedések meghatározása.
3. Az elfogadott klímastratégia optimális esetben egy közösségi döntés jelképe, az abban leírtak nem kizárólag a település képviselőtestületének, hanem lakosságának, közigazgatásának, gazdálkodó szervezeteinek, civil szerveződéseinek többségi véleményét is kifejezik. A dokumentum mindenki számára ismert, így a megfelelő hivatkozási alapot teremt az éghajlatváltozással összefüggő feladatok elvégzésére, de ugyanúgy azok esetleges elmulasztásának számonkérésére is. A klímastratégia léte növeli annak az esélyét, hogy a település saját hosszú távú érdekeit szem előtt tartva erőfeszítéseket tegyen az éghajlat védelme és a változásaihoz való alkalmazkodás érdekében. Ennek magától értetődő előfeltétele a közösségi tervezés messzemenő érvényesítése a klímastratégia kidolgozása során.
4. A klímastratégia önmagában is hatékony – külön költséget nem igénylő – szemléletformálási eszközként szolgálhat. Erre azonban kizárólag abban az esetben van esély, ha annak kidolgozására valóban széleskörű, minden helyi érintett bevonásával megvalósuló társadalmi egyeztetés keretében kerül sor.
5. És végül: a települési klímastratégia célja, hogy irányt mutasson az éghajlatváltozás helyben várható kedvezőtlen hatásainak költséghatékony mérséklésére, de ugyanígy a kedvező hatások messzemenő kiaknázására is. Hosszú távon mindez a település vonzóbb életkörülményeinek, a lakosok jobb életminőségének megteremtését szolgálja!

Forrás: Klímabarát Települések Szövetsége

ELÉRHETŐSÉGEINK:

Városökológia Bt.

Virág Attila geográfus

virag.attila@varosokologia.com

+36304275350

www.varosokologia.com